EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă
LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Model

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I (60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

1. A mese szereplőinek megnevezése – *1 pont.* Helyes válasz: Rutoldó és Tupakka. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
   A köztük lévő viszony megnevezése – *1 pont*. Lehetséges válasz: Rutoldót bosszantja Tupakka jókedve. Bármely a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
   1 pont + 1 pont = **2 pont**
2. Szövegtömörítés. Érvényes, kifejtett válasz a szövegterjedelem betartásával – *4 pont*, részben érvényes/ részben kifejtett válasz/ a szövegterjedelem be nem tartása – *2 pont*. Lehetséges válasz: Rutoldót zavarta, hogy Tupakkának mindig jó kedve van, ezért elhatározta, hogy felbosszantja. Egy kavicsból óriási csomagot készített, és elküldte Tupakkának. Tupakka türelmesen kibontotta a csomagot, és a benne talált magot ette. A magból hamarosan egy égig érő fa nőtt ki. Bármely a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.
   2 pont/**4 pont**
3. Nyelvi elemek értelmezése. Lehetséges válasz: *vérlázító* = felháborító/bosszantó/rettenetes, *szakadtlan* = egyfolytában/állandóan. Mindkét helyes szinonima egyenként *1 pontot* ér. Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. 1 pont + 1 pont = **2 pont**
4. Nyelvi ismeretek működtetése. Mindkét helyesen szótagolt szó egyenként *1 pont*ot ér. Helyes válaszokok: *be-le-hup-pan-tot-ta, a-lu-mí-ni-um-dró-tot.* A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 1 pont + 1 pont = **2 pont**
5. Nyelvi ismeretek működtetése. Szavak toldalékolása, az illeszkedés törvényei. Helyes válasz: *Nagyszederfával, Nagyszederfához.* Mindkét helyes toldalékolás *1 pont*ot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.
   A kapcsolódó hangtani törvény megfogalmazása (A magas hangrendű szavakhoz a toldalékok magas hangrendű formája járul, a mély hangrendű szavakhoz pedig a toldalékok mély hangrendű alakja illeszkedik. A vegyes hangrendű szavak gyakran mély hangrendű toldalékot kapnak. Az összetett szavakhoz járuló toldalékok magánhangzója mindig az utótag hangrendjéhez igazodik. A háromalakú toldalékok magas hangrendű alakjai ajakműködés tekintetében is igazodnak a szó magánhangzójához. Ha a szó több szótagból áll, ez az igazodás az utolsó szótag magánhangzóját követi.) 1 pontot ér. Bármely helyes megfogalmazás 1 pontot ér.
   (1 pont x 2 toldalékolás) + 1 pont (törvény megfogalmazása) = **3 pont**
6. Nyelvi ismeretek működtetése. Két különböző modalitású/ különböző beszédszándékot megfogalmazó mondat (kérdés, felkiáltás) kiírása egyenként 1 pontot ér.
   1 pont x 2 mondat = **2 pont**
7. Nyelvi ismeretek működtetése. Szövegtranszformáció a beszédszándék megváltoztatásával, mondatok modalitása. Mindhárom átalakítás egyenként *1 pont*ot ér. Lehetséges válaszok: a. *És már vitte is a postára?* b. *És már vitte is a postára!* c. *Bárcsak már vinné is a postára!* Bármely, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. 1 pont x 3 mondat = **3 pont**

8. Nyelvi ismeretek működtetése. Mindkét kifejezés azonosítása egyenként *1 pont*ot ér. Lehetséges válaszok: a. teljes alanyi szerepű kifejezés: *Tupakka*; b. teljes tárgyi szerepű kifejezés: *szétdurranni*. 1 pont x 2 kifejezés = **2 pont**
9. A népmese és a műmese közötti 4 különbség bemutatása (a *népmese:* írója ismeretlen, szájhagyomán útján terjedt, később jegyezték le, szövege változó, szerkezete egyszerű, a tér és az idő nem konkrét, nyelvezete egyszerű, a főhős konkrét céllal indul útnak stb.; a *műmese:* írója ismert, írásban terjedt, szövege állandó, szerkezete bonyolult, a tér és az idő konkrét, nyelvezete metaforikus a főhős jelleme komplexebb, valamilyen belső hiány indítja útnak, stb.) egyenként *2 pont*ot ér, a szövegterjedelem betartása *1 pont*, nyelvehlyesség *1 pont*.
(4 x 2 pont) + 1 pont + 1 pont = **10 pont**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

1. câte 2 puncte pentru alcătuirea corectă a unui enunț corect cu fiecare dintre cele două paronime date (de exemplu: *El este **abil** în folosirea aparatului.* / *A fost **agil** în timp ce lucra*.) 2x2p=**4 puncte**
2. câte 1 punct pentru transcrierea corectă, din textul dat, a oricăror două cuvinte derivate (de exemplu: *apăsătoare*, *împrejurimi*, *fetiță*, *frățior* etc.) 2x1p=**2 puncte**
3. câte 2 puncte pentru precizarea fiecărei părți de vorbire pentru cele două cuvinte date, astfel: *acasă* – adverb, *ți* – pronume 2x2p=**4 puncte**
4. – câte 1 punct pentru transcrierea celor două substantive din propoziția dată, astfel: *(pe) cer* și *nori* 2x1p=**2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea funcției sintactice a fiecăruia dintre cele două substantive scrise din propoziția dată, astfel: *(pe) cer* – circumstanțial, *nori* – subiect 2x1p=**2 puncte**
5. scrierea, din fragmentul dat, a oricărei propoziții secundare (de exemplu: *ca să mai colinde prin împrejurimi / după cum obișnuia uneori / să izbucnească furtună* etc.) **1 punct**
6. *Conținut* – 10 puncte
- câte 1 punct pentru precizarea oricăror două trăsături ale *genului epic*, existente în *textul literar în proză* selectat (de exemplu: *acțiune structurată pe momentele subiectului*, *personaje*, *repere spațio-temporale*, *narator* etc.) 2x1p=**2 puncte**
- câte 3 puncte pentru prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *genului epic* precizate, valorificând opera literară în proză aleasă 2x3p=**6 puncte**

Pentru fiecare trăsătură prezentată, punctele se acordă după cum urmează:
- *prezentare adecvată și detaliată, cu valorificarea corespunzătoare conținutului operei literare alese – 3p.*
- *prezentare adecvată, fără valorificarea corespunzătoare a conținutului operei literare alese – 2p.*
- *prezentare superficială, schematică, ezitantă, fără valorificarea conținutului operei literare alese – 1p.*

- susținerea unei opinii referitoare la mesajul *textul literar în proză* selectat **2 puncte**
  - exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere argumentată și adecvată – 2p.
  - exprimarea unei opinii pertinente, dar cu susținere superficială, schematică – 1p.

Redactare – 5 puncte
- organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **1 punct**
- ortografie, punctuație **1 punct**
- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**
- încadrare în limita de spațiu indicată **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Az értekezés elbírálásának szempontjai:
- a visszamesélés körülményeinek megteremtése **4 pont**
- módszereinek, eljárásainak, eszközeinek bemutatása **4 pont**
- a tevékenység didaktikai mozzanatainak leírása **4 pont**

Logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása **3 pont**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)
- câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei dintre etapele activității precizate 3x2p=**6 puncte**
- câte 3 puncte pentru descrierea fiecăreia dintre cele trei etape menționate 3x3p=**9 puncte**

Pentru fiecare etapă descrisă, punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere adecvată și nuanțată, cu referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate – 3p.*
- *descriere corectă din punct de vedere teoretic, însă fără referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu sau la tema anuală de studiu precizate – 2p.*
- *descriere superficială, ezitantă – 1p.*